

Д.О., Пеньков С.В., Некрасов В.А. Київ : Видавництво «Людмила», 2019. 120 с.

2. Зьолка В. Л. Охорона національних інтересів України у прикордонній сфері (адміністративно-правовий аспект) : монографія. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2015. 672 с.

3. Ляшук Р. М. Діяльність відділів прикордонної служби Державної прикордонної служби України (адміністративно-правовий аспект) : монографія. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2015. 386 с.

4. Кушнір І.П. Нормативно-правове регулювання інформаційних відносин у діяльності Державної прикордонної служби України: теоретичні та організаційні аспекти : монографія / за заг. ред. Р. М. Ляшука. Хмельницький : Вид-во ПП «Монускрипт», 2020. 528 с.

5. Фаріон О. Б. Алгоритм опрацювання оперативно-розшукової інформації для забезпечення потреб кримінального аналізу злочинної діяльності. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Військові науки*. 2013. № 1. С. 194–203.

6. Про прикордонний контроль від 05.11.2009 № 1710-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1710-17>.

Школьніков Владислав Ігорович,

в.о. начальника Центру кримінальної
аналітики Національної академії внутрішніх
справ

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ КРИМІНАЛЬНИХ АНАЛІТИКІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Успішний розвиток моделі «поліцейської діяльності, керованою розвідувальною аналітикою» (з англ. «Intelligence-led policing – ILP») залежить від якісної підготовки кримінальних аналітиків. Це зумовлено тим, що керівника ланка правоохоронних органів України повинна розуміти і бачити ефект від практичної діяльності кримінальних аналітиків.

Розвиток сучасних інформаційних технологій зумовив появу таких понять як «Великі дані» (з англ. «Big Data»), «Машинне навчання» (з англ. «Machine learning – ML») тощо. Звичайно це зумовлює зміну підходів до навчання майбутніх кримінальних аналітиків, яка полягає в акцентуванні уваги на особливостях використання інформаційно-аналітичних технологій під час підготовки такого гатунку фахівців.

Створення в складі Національної академії внутрішніх справ (НАВС) у взаємодії з Департаментом кримінального аналізу Національної поліції України (ДКА НП України) нового структурного підрозділу – Центру кримінальної аналітики (<https://www.sac.naiu.kiev.ua>), започаткувало наступний етап розвитку кримінального аналізу, що стосується практичних аспектів реалізації сучасних інформаційно-аналітичних технологій в діяльності підрозділів кримінального аналізу.

Одним з основних завдань Центру кримінальної аналітики НАВС є проведення наукової, освітньої та інноваційної діяльності, надання консультаційних, експертних та інших видів послуг щодо розробки та впровадження новітніх інформаційно-аналітичних технологій і спеціалізованих програмних засобів для здійснення кримінального аналізу, інформаційно-пошукової та аналітичної роботи в практичній діяльності органів та підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів України.

У НАВС з 2018 року на постійній основі здійснюється підготовка двох спеціалізованих навчальних груп курсантів, які поглиблено вивчають основи та технології кримінального аналізу, а починаючи з 2020 року підготовка та перепідготовка практичних працівників підрозділів кримінального аналізу Національної поліції України.

Для забезпечення підготовки кримінальних аналітиків в НАВС є відповідна сучасна матеріально-технічна база. Так, академія зареєстрована на відповідних освітніх порталах (Octopus Cybercrime Community, «SPACE» – The Secure Platform for Accredited Cybercrime Experts) та приймає участь в навчальних програмах (Microsoft Office for Education, Gsuit for Education, IBM Academic Initiative), які дозволяють отримувати ліцензоване програмне забезпечення та проводити освітній процес на високому методологічному рівні.

Науково-педагогічними працівниками НАВС спільно з співробітниками ДКА НП України підготовлено ряд практичних посібників, що детально розкривають специфічні методики проведення кримінального аналізу, а саме:

- виявлення за допомогою технологій кримінального аналізу фактів розтрати, привласнення чи заволодіння коштами державного бюджету на основі даних з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно Міністерства юстиції України [1];
- встановлення місцеперебування особи з використанням інформаційно-аналітичного комплексу «Безпечне місто» [2];
- кластерний аналізу телефонного трафіку [3];
- обробка та аналіз за допомогою MS Excel та IBM i2 Analyst's Notebook інформації щодо одночасного перетину кордону декількома особами [4].

Окрім цього, НАВС розробляються методики встановлення та візуалізації спільних маршрутів перетину осіб, транспортних засобів на основі телефонного трафіку, даних з інформаційно-аналітичного комплексу «Безпечне місто» тощо. Це стало можливим внаслідок апробації геоінформаційного комплексу ArcGIS в освітню та наукову діяльність НАВС, який є найбільш потужним програмним продуктом для здійснення аналізу інформації з використання можливостей геовізуалізації.

Також науково-педагогічними працівниками НАВС розроблено алгоритми завантаження інформації про біткоїн транзакції з використанням технології API-інтерфейсу з метою подальшого аналізу

цієї інформації в програмному продукті IBM i2 Analyst's Notebook, а також викладаються спеціалізовані навчальні курси, що стосуються обробки та аналізу інформації за допомогою мови програмування Python [5].

Стрімкий розвиток сучасних інформаційно-аналітичних технологій зумовлює переосмислення змісту підготовки майбутніх кримінальних аналітиків, розробку відповідних методик кримінального аналізу задля ефективного попередження, розслідування, розкриття та прогнозування кримінальних правопорушень.

Тому здійснення освітньої та наукової діяльності закладів вищої освіти системи МВС України у сфері кримінального аналізу є одним із напрямів підготовки нової генерації сучасних українських поліцейських.

Список використаних джерел

1. Виявлення за допомогою технологій кримінального аналізу фактів розтрати, привласнення чи заволодіння коштами державного бюджету на основі даних з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно : практич. посібн. / В. Школьніков, О. Корнейко, С. Тіхонов, Р. Білоус, Д. Круглій, Д. Овсянюк ; за заг. ред. В. Школьнікова та О. Корнейка. – К. : Вид-во Нац. акад. внутр. справ, 2020. 180 с.

2. Встановлення місцеперебування особи з використанням інформаційно-аналітичного комплексу «Безпечне місто» : практич. посібн. / В. Школьніков, О. Корнейко, С. Тіхонов, Р. Білоус, Д. Круглій, Д. Овсянюк ; за заг. ред. В. Школьнікова та О. Корнейка. – К. : Вид-во Нац. акад. внутр. справ, 2020. 62 с.

3. Кластерний аналіз телефонного трафіку : практич. посібн. / В. Школьніков, О. Корнейко, С. Тіхонов, Р. Білоус, Д. Круглій, Д. Овсянюк ; за заг. ред. В. Школьнікова та О. Корнейка. – К. : Вид-во Нац. акад. внутр. справ, 2020. 42 с.

4. Обробка та аналіз за допомогою MS Excel та IBM i2 Analyst's Notebook інформації щодо одночасного перетину кордону декількома особами : практич. посібн. / В. Школьніков, О. Корнейко, С. Тіхонов, Р. Білоус, Д. Круглій, Д. Овсянюк ; за заг. ред. В. Школьнікова та О. Корнейка. К. : Вид-во Нац. акад. внутр. справ, 2020. 144 с.

5. Здобуття доказової інформації в мережі Інтернет із використанням можливостей мови програмування Python : метод. рек. / В.І. Школьніков, Ю.Ю. Орлов, О.В. Корнейко, А.А. Вознюк. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2019. 58 с.